

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor a. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.
Ara évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorát először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 20 kr. bérletdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.
A „K. K.”-i cikkek sora után 15 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középteza, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

A „K. KÖZLÖNY” oct.—decz. folyamára.

Előfizetési ára:

Égészévre	12 forint.
Félévre	6 „
Évnegyedre	3 „

Az előfizetési pénz jelen hó végéig
kiadónk Stein János középtezei kereske-
désébe rendes posta útján beküldhető.
Kolozsvárt, sept. 12. 1864.

A „K. K.” szerkesztősége.

A közvetítő pártokról.

III.

(D) Ha úgy a birodalmi tanács üléseit,
mint a bécsi lapok elméleteit figyelemmel ki-
sértük, meggyőződünk két dologról.

Egyik az, hogy Austria értelmisége a mi-
nisteri felelősségen és a parlamentari formá-
ban látja alkotmányosságát biztosítékát.

Másik az, hogy alkotmányos létét mind-
addig nem látja megszilárdítva, míg a ma-
gyar királyság ugyanazon alkotmányos érde-
kek által vele polgári szabadság jogvédelmé-
nek kölcsönösségében nem áll.

Ez elvet, a mely mint theoria helyes, az
osztrák pártárványokat különbözőleg fogják el.

A centralisták a birodalmi alkotmányt szí-
gorúan szeretnék egész Magyarországra ki-
terjeszteni; ohajtanák, hogy ne csak a bővebb,
de a szűkebb Reichsrathba is ott legyünk. A
centralisták közt sok theoreticus szabadelvű
ember van, tudják ők, hogy ha a magyar
nemzet velük közös parlamentben élne, ott a
népszabadság eleme roppant tehetségekkel
birna, s Austria parlamentaris élete nagy és
hatalmas emelkedést nyerne. Ők tehát azon
vannak, hogy a magyar királyságot egyszer-
re vagy részenként beolvasszák Austriába, s
ezért az octoberi diplomát teljesleg ad acta
tétetni töreksenek.

Igazuk van nekik az általános elméletben,
és kérdésen kívül, ha Magyarország német
lenne, s ha külön historiai joggal, emlékekkel,
önérzettel, büszkeséggel nem birna, talán a
szaggyatott erő helyett inkább fogadná el az
egység erejét, de Magyarország nem meghó-
ditott része Austriának, és nem is egy nem-
zetiségű amazzal, és így történelmi jogát ab-
stract elméletekért igen természetesen fel sem
is adhatja, sőt ezt töle nem is követelik többé.

E szempontot az osztrák politikusok má-
sik része nem téveszti szeméi elől, tudván
hogy Austria alkotmányos jövőjének biztossá-
ga csakis abban van, ha Magyarország szin-
tén alkotmányosan kormányoztatik, s ezen elv
hez képest sürgetik, hogy az ország törté-
nelmi alkotmánya alapján reconstituáltassék.

De vajon már melyik ezen alap?

A „P. Hirnök” azt mondja, hogy 1847; a
többi lapok velünk együtt azt mondják, hogy
1847 éppen úgy csak egy korszak törvény-
hozásunkban, mint 1790, vagy akarmelyik
országgyűlési évünk vala, s a jogfolytonos-
ság alapján az 1848-i törvényhozás éppen oly
illetékes, mint a többi; az országgyűlés kifogás-
talanul az ország törvénye szerint hiva össze,
s a hozott törvények a két tényező által
szentesítve. Jogilag tehát 1847 mit sem kü-
lönözik 1848-tól, s ugyanazon ország kép-
viselője, s ugyanazon király határozmányai
nem lehetnek illetéktelenebbek s megfontolat-

lanabbak, mint voltak azon határozmányok,
melyek az 1847 előtt tartott országgyűlésé-
ken hozottak.

Jogi szempontból tehát kifogást nem te-
hetni 1848 ellen, s valjon az opportunus
szempontjai inkább vannak-e 1847 mellett?

Nem; mert, ha Magyarország saját pa-
rliamenti formája által kormányoztatik, akkor
Austria szabadelvű fia is több biztosítékot bir-
nak arra nézve, hogy a parlamentaris alak
náluk is fennmarad; mert a hasonló elv alkalmazása
mindkét résznél az elv állandóságát biztosítja.

Ha a bécsi publicisták nem látják többé
azt kivethetőnek, hogy Magyarországot saját
törvényhozásukba s ministeriumok alá közvet-
lenül beolvasszák, akkor ők sokkal inkább
retteghetnek az alaki és önkormányzati,
mint csupán az önkormányzati dualis-
mustól.

Akár mint tagadják, s bármennyire van-
nak a magyar kormányok korlátnokai most
az osztrák ministerium befolyása alatt, mégis
ma is tény, hogy Magyarország, ha névleg
is, külön kormányoztatik; a magyar korlát-
nok, országbíró, tárnokmester, helytartó stb.
egy külön közigazgatási s igazságszolgálati
organismus, a mely az octoberi diploma,
sőt a februári patens elvei szerint is csak a
közös kérdésekben függ össze az osztrák mi-
nisteriummal.

Igy tehát Magyarországnak legalább elvileg
s a közös ügyek terén kívül külön ön-
kormányzása, s külön törvényhozása kétség-
telen.

De ezen kormányzás s törvényhozás a
mostani alak szerint, mely az 1848 előtti,
vagyis 1847-iki alak váza, alakilag kü-
lönözik a császárság másik felének ön-
kormányzási s törvényhozási rendszerétől, a
mennyiben ott a szakministeri rendszer van
alkalmazva, úgy a közigazgatás s igazság-
szolgáltatás élén, mint a keblti törvényhozás:
az az a szűkebb Reichsrath mellett.

Austria tehát, a mely Magyarországon a
collegialis kormányzási alakot látja, nem bir-
hat semmi kezességét a népjobban saját pa-
rlamentaris rendszerére nézve; mert ha Magyar-
ország a collegialis kormányzás eszméjét fo-
gadná megint el, nem buzogna a felelős szak-
ministerium eszméje mellett, s így Austriát
ezen kedvelt vívmányában elméletileg nem
támogatná.

Ellenben a kormányalak egyöntetűsége
nem hogy nagyobb dualismust okozna, mint
a mostani kormányzás, sőt éppen kevesebbet
okoz, mert akkor csak a külön autonómiában
létezik egy kis dualismus, a mi most is meg-
van elméletileg; de a kormány formában nem
lesz meg az alaki dualismus.

Ez eszmék fontosságát magok a centra-
lista lapok is érzik, s innen van az, hogy a
„Presse”, midőn a „Pesti Hirnök” pártjáról
szól, sokkal inkább akarna Deákka transi-
gálni.

Félnek azonban a bécsi publicisták, hogy
a ministeri forma Magyarországot megerősíti
s szakadásra vezet. Arra töreksenek tehát
elméletekben, hogy e formát arra nézve te-
hetlenné tegyék, minél fogva elméletük oda
látszik kimenni, hogy a közös ügyeket kö-
zös ministerium, s közös képviselő tárgyalja.

Ezt látjuk a bécsi „Presse” egyik utóbbi
cikkében, melyben a fenemlített ó-conserva-
tív programhoz szól. Azt mondja ugyanis,
hogy ők vissza nem riadnak a magyar korona
reintegrációjától; nyílt kérdéssel hagyják a ma-
gyar országgyűlés számára a magyar nyelv
diplomatiakaisőségét, a megye rendszerben
nem látják a parlamentarismus ellentétét (te-
hát elismerik Magyarországon a parlamen-

ris forma szükségességét csak
hogy megkivánja a „Presse”, hogy a birodal-
lom egysége ne legyen ezen kiegyezés által
veszélyezve, s hivatkozva Deákra, ki a kö-
zös ügyek tárgyalását „esetről esetre” maga
is elismerte, fejtegeti, hogy a közös ügyek
esetei nem egyenkint, hanem rendszeresen
ismétlődnek, ezekre nézve tehát kellene egy
közös ministerium is.

A „Presse” ezen elmékedéséből tehát az
látszik, hogy ő is kívánja Magyarországnak
a külön parlamentaris életet, keblti ügyeiben
a közös ügyekre nézve azt kívánván, hogy
azokat a birodalom két részének közös mi-
nisteriuma s közös képviselője intézze. Jövő
számunkban folytatjuk.

A magyar közvetítő párt hírének leg-
alább annyira haszna volt, hogy a különböző
párt-állások eszméi szellőztek egy kissé,
s egyuttal belehatott pillantani gondolat-redők
közé. Miután néhány lap véleményét ismertet-
tük, álljon itt az államminister befolyása alatt
álló „Botschafter” egy polemiaja a „Vater-
land” ellen, melyből láthatni, hogy a kor-
mány körökben minő eszmék forognak a ma-
gyar ügy körül általában, s a közvetítő párt-
ról in specie. A „Botschafter” a többiek közt
így ír:

„A „Vaterland” az új magyar közvetítő
pártokról hozott cikkeknek hosszabb taglalást
szentel, a nélkül, hogy állítanánk, miszerint
az említett lap azt eléggé elfogulatlanul méltá-
nyolta. Ezen gúncs résznél azon irányzatra
vonatkozik, melyet az említett taglat a bi-
rodalmi parlamentnek tulajdonít, részint pedig
azon felfogásra, melyben a „Vaterland” a
municipalis rendszerről tett negationokat részle-
ti, és végre az egész fejtegetés szellemére,
melyet az említett lap cikkeknek szentel.
„A „Vaterland” cikkek az azon végzásaiból
indul ki, melyekben mi azon körülményt,
hogy az új párt octoberben kezd meg tevé-
kenységét, nem kedvező omennek nyilvánított-
tuk; ez okból eléggé világosan azzal vádol
bennünket, hogy megvetjük az octoberi diplo-
mát, „a februári alkotmányunk ezen jogforrá-
sát”, melyet mi állítólag elintézt álláspont-
nak tekintünk. Mi tiszteljük az octoberi diplo-
mát, a mennyiben jogforrása a februári al-
kotmánynak, és ez utóbbi által nem helyezettett
hatályon kívül. Ez a mi nyílt, leplezetlen
vallomásunk. Mert az octoberi diploma kiegészítő
alkotrésze alaptörvényünknek, melyet mi, mint
az alkotmánynak őszinte barátai tisztelünk és
szentnek tartunk. Mi tegnapelőtti cikkekünkben
nem is az „octoberi diplomáról”, hanem „oc-
toberről” szoltunk, és mint tudva van, 1860-
ban az october a diplomán kívül meghozta
még az ő-röndi ország-alkotmányokat, és ho-
zott magyar államférfiakat, kik Magyarország
desorganisatióját, mint a politikai aléltáság
hallgatolagos programját a kormány politi-
kájára emelték. Ez elegendő volna arra, hogy
igazolja bizalmatlan fordulatumat, mely sem-
mi vonatkozást nem mutat fel az octoberi
diplomához. De tegyük fel, hogy mi ezen
fogalommal: „october” a diplomára is hivat-
koztunk volna, ezzel még se tanusítottunk
volna megvetést ez utóbbi ellen. Mert a diplo-
mának két pontja, és pedig sarkalatos pontja,
már elintézt álláspont: a birodalmi tanács,
mely csupán „közreműködésre” van hivatva,
és a birodalmi tanács, mely csupán száz tag-
ból áll. Ezen pontokban a diplomát csakugyan
felfüggeszté a februári alkotmány. Már pedig
éppen ezen pontok azok, melyekre a „Vater-
land” pártja visszatérni akar, és a melyeknek
kedveért az octoberi diploma iránt oly me-
gható ragaszkodást és hűséget tanusít. Ezen
pártnak irányzata tehát oda megy ki, hogy
megszüntesse a februári alkotmányt, a meny-
nyiben ez ellenkezik a mondott pontokkal;
nem mi vagyunk e szerint azok, kik az octo-
beri diplomát, a mennyiben jogilag fennáll,
megvetik; hanem a „Vaterland” veti meg a
februári alkotmányt, a mennyiben ez ellenke-
zik a diplomával. És így minden kiegyezke-
dési kísérlet, mely ezen értelemben az octoberi
diplomából indulna ki, — a „mennyiben an-
nak sikere a „Botschafter” pártjától függ”, —
mint a „Vaterland” mondja — csakugyan meg-
híusultnak tekinthető. Mert az ily kiegyezke-
dési kísérlet feltételezné a februári alkotmány-

nak és a neki alapul szolgáló alkotmányos
elveknek felforgatását; már pedig ily romo-
kon nem lehet építeni semmi egyezkedést.

A „Vaterland” azonban rossz szolgálatot
tesz az új pártnak, midőn annak félig kész
programjába a „Vaterland” pártjának kakuk-
tojását helyezi, és az ismeretlen fiatal pártot
ugyanazonosítja az ismeretes régi párttal. Mi
magunk sokkal jobb véleményben vagyunk
az új pátról, hogysem feltétlenül azon hűt-
törékvést tulajdonítunk neki, hogy februárnak
birodalmi tanácsát vissza akarja csavarni az
octobernek birodalmi tanácsára. Mi különben
is csak kérdőleg, kételkedőleg és végre is be-
várólag nyilatkoztunk az új programról, a
nékül, hogy annak barázdaiból kiborítottuk
volna a „Vaterland” magvait. Szerintünk ezen
lap nyilatkozatai elegendő felhívást foglalnak
magukban az új pártira nézve, hogy szabato-
sítsa programját, és nevezetesen utasítsa
vissza az eszmeközösséget a „Vaterland”-dal.
Ez komoly és hathatós lépés volna, mely
neki szilárd támaszt adna a közvéleményben.

Mi részünkről nem szállnánk szembe oly
párttal, mely az octoberi diplomát — de más
értelemben — kiinduló pontul venné. Mert az
octoberi diploma magában foglalja Magyar-
ország emancipációját belautonómiajára vonat-
kozólag. Itt elég kifejtetni való van; itt a ki-
egyezkedésnek bő mezeje van, a nélkül, hogy
szükséges volna a parlamentaris birodalmi
tisztelet egy politikai tetszeletre, mint az az
octoberi diploma célzá, degradálni. Itt van
az alkalmas pont is, hogy a municipalis rend-
szerről és a „molech-birodalmi parlamentar-
ról”, mint a „Vaterland” ezen tiszteletet gyöngéden
nevezi, nyilatkozzunk. Magyarországnak bel-
politikai és igazságszolgáltatási szervezése az
ország dolga, és mi távol vagyunk attól, hogy
beavatkozzunk abba. Mi sokkal őszintébb bá-
rájtjai vagyunk az alkotmánynak és különösen
az ezen pontban jogilag fennálló octoberi di-
plomának is, hogysem feltétlenül ne valljuk a
„be nem avatkozás elvét”. De azért mégis
elmondhatjuk, hogy a régi municipalis
rendszer nem illeszthető be a mai Austria
keretébe. De ha Magyarország egyesülve a
többi Austriával, elismerné a birodalmi parla-
mentet — és fájdalom, ezen követelésünkkel
még a „Vaterland” kedveért sem hagyhatunk
tel — akkor ezen birodalmi kormánynak is az
egyes birodalmi részek okserít szervezésére
van szüksége, mely biztosítja a birodalmi
törvények keresztülvitelét az egész birodalom-
ban. Az 1861 megmutatta, hogy a megyei
gyűlések a birodalmi hatalom rendeleteit tisz-
telettel félreterezik; ily szervezés mellett nap-
jainkban a kormányzás nem lehetséges többé.
De nem csupán a birodalom szempontjából,
hanem Magyarországból is lehetlenné válik
a municipalis rendszer. A Lajtán túl is az
ország belügyeire nézve minden sürgeti a
parlamentaris kormányformát; elegendő tudva
van, hogy a parlamentaris és a municipalis
rendszer csak úgy férnek meg egymás mellett,
mint a víz és tűz. A közvetítő párt az új kor
szellemében javított municipalis rendszerről
szól ugyan, de ezt még nem ismerjük; való-
ban nem képzelhetjük azt magunknak. Mind-
addig, míg a „javítás” egy embrio-szerű párt
levéltárban nyugszik, csak az ismeretes mel-
lett kell tartanunk. És csak erről szoltunk.
Egyébiránt ha a maga idejében határozna az
is e felett a magyar országgyűlés és az ország
kormányja; mi nem tartunk attól, hogy ezen
kérdésként bennünket meghazudtoljanak.

Hogy az előbocsátottak után mennyit nyom
még a latban a szemrehányás a birodalmi
parlament bureaucrat-centralistius minden-
hatóságáról, magától kitünik. A birodalmi
parlament nem fog beavatkozni a Lajtán túli
országok önkormányzatába; az ő hatásköre
szorosan elő van szabva, és annál kevésbé
csaponghat túl, minél erőteljesebben fejlődnek
ki az országos parlamentek a Lajtán túl. Az
octoberi diploma már hozott határvonalokat
és ezen irányban induljanak ki az octoberi
diplomából a közvetítő pártok stb.”

Helyreigazító válasz,

a „K. K.” idei 110. számában „Felszólítás
a repozitorem-sztokehez” czím alatt
„Tübben” aláírással megjelent cikkre.

Már magában véve hajos és háladálan fel-
adat választ, természetesen mentegetőző és iga-

ellenséges indulatra buzdítja amaz új főhatóság ellen, melynek alattvalóivá lesznek. Más részről meg a dán király választ politikai tapintatlanságnak mondják, minthogy az a békealkudozások lassu menetele mellett tökéletesen alkalmas Németországban azon aggodalom keltésére, hogy Kopenhágában még mindig azon török magukat, miképp keseríthetnek meg a németek számára diadaluk gyümölcsét.

A „Zeidl. Corr.” njolag a két német nagyhatalmasság szívélyes egyetértésére utal: „Az ausztriai császárnak legközelebb Berlinben tendő látogatásáról hivatalosan semmi sincs tudva, bármennyire igyekezzenek is a lapok e hírt elterjeszteni, s ahhoz kombinációkat csatolni. Ugy látszik, sem az etiquette, sem a politika nem kívánják a szövetséges fejedelmeknek ily hamar történendő újra találkozását. Királyunknak Bécsben tett látogatása ama látogatás viszonzásul történt, mit Ferencz József császár Karlsbadban tett, úgy, hogy a két magas fejedelem részéről az etiquettenek elég van téve. A mi pedig a politika indokait illeti, ama beszélgetések, melyek Bécsben mind a fejedelmek, mind a vezér-államférfiak közt folytak, a két német hatalmasság közti szívélyes egyetértést megszilárdították, úgy, hogy e szerint semmi szűkség sincs az oly szilárdul megalapított szövetségnek újabb zálogaira.

Dánia. Kopenhága, sept. 15. Itt egy befolyásos párt azon törekszik, hogy a békealkudozások annyira elnyuljanak, míg egy alkalmasabb politikai constellatio a háború újra kitörését Dánia részére jobb eredménnyel kecsegtetné. Egyelőre azonban Dániától Németország nem igen tarthat, mert katonasága békélésre van leszállítva, nem kíván rendkívüli költségmegszárazást, míg a szövetségeseknek 50–60,000 embert kell hadilában tartaniok. Másfelől írják, hogy a dán hadügyminister rendeletet bocsátott ki, mely szerint a jövő évi katonaköteleseket már az idén be-

kell sorozni. Most, midőn a békealkudozások éppen folyamatban vannak, e rendelet mindenestre különös.

A „La Presse”-nek egy igen érdekes kopenhágai levele Dánia szerencsétlenségének okait tünteti föl. Miután a levelező Monrad s Hall politikai irányát jellemzi, a kiket Dánia szerencsétlensége főokainak nevez, s miután kemény szavakkal megrovja az Eiderdánok fondorait s cselszövényeit, a kik VII. Frigyeset halálos harcban, a végzeteljes alkotmány aláírására kényszeríték, az óvintéskéről szól, melyeket Angol s Franciaország intéztek Dániához. A levelező következő szavakkal zárja be előadását:

„Alsen be volt véve; Moltke gróf, a ki nejét halálos veszélyben hagyta hátra, egész sietséggel Vichybe utazott, de a császártól csupán ezt az egyetlen választ kapta: Önök minden jóakaratu tanácsomat visszautasították; most törjük saját vak könnyelműségük következményeit. Én nem akarok többé önök ügyeibe avatkozni.”

A „Berl. Tid.” északi Schleswigből a Schleswigben működő osztrák és porosz biztosokhoz intézett következő tartalmu feliratot közöl: „A békeelőzetek Schleswigre vonatkozó pontjainak híre az összes dán schleswigieket a legfájdalmasabban érinti. Mi ennek következtében nemzetiségünket a legkomolyabban látjuk fenyegetve, s annak teljes megsemmisítésétől kell féltünk, még pedig számos olyan hivatalnokok eltávolítása miatt, kiknek egyedül bűne a legtöbb esetben abban áll, hogy hiven ragaszkodtak esküjükhez, s a dán kormány irányában való kötelezettségeikhez. Az észak-schleswigie nép eleitől fogva legbensőbb gyökerében dán, s buzgó hajlam által volt lekeste a királyi ház s a hon irányában. Ezért a szándékolt elválasztás Dániától annál fájdalmasabban érint beennünket. S ezért ezennek legbensőbb óhajátunkul, s egész északi Schleswig általános óhajátunkul bátorkodunk kijelölni a Dániával egyesülvemaradást, sőt inkább akarnók Schleswignek

a nemzetiség szerinti felosztását, mintsem Holsteinnal Németországhoz jutni, s eképp egy Schleswig-Holsteint alakítani. E végzeteljes időben kötelességünknek tartók, ezt a polgári biztosok előtt azon kérelemmel fejezni ki, hogy ez óhajátunkat legmagasb kormányaik tudomására juttatni sziveskedjenek. Miután az ausztriai s porosz kormányok kijelenték, miképp csupán azért kezdék meg s folytaták a háborút, hogy a német nemzetiség számára annak jogát megszerezzék, kérjük s bizton reméljük, hogy azok a béke által ezt a jogot nem fogják arra használni fel, hogy a 200,000 dán schleswiginek nemzetiségét megsemmisítsék; megfosztván azokat a Dániával összeköttetéstől, mely összeköttetés által azok századok óta boldogoknak érzék magukat.”

Hírszerint e felirat terve „felsőbb helyen” készült, s ugyanazon kútból erednek a királyhoz intézett feliratok is. Az agitatio főszékelye a „Harmonia”, egy a dán nemzetiség előmozdítása végett alakult társulat. Egyébiránt a csendőrség a nevezett feliratok közül többnek birtokában van, s a „Holger-Danske”-egylet tagjai közül többen biztonsági fogságban vannak.

Görögország. Athéne, sept. 14. A görög királynak egy orosz ezárhölgyvel leendő összekeléséről szállongó hír új alakban merült fel megint Athenében, s mindinkább alapot látszik nyerni, sőt már azt is hírlik, hogy e házasság nem sokára hivatalosan fog közbírré tétetni. E házassági terv, mint mondják, már akkor keletkezett, mikor a fiatal király, még dán herceg korában Sz. Pétervárt meglátogatta. Görögországban a dolog természetesen már vallási tekintetből nagy meglepetést okoz, minthogy az orthodox görög vallás Görögország államvallása.

Azonban a „Patrie” e hírt alaptalannak nyilvánítja, miután szerinte az orosz császárnak csupán egy leánya van s ez Mária-Alexandrienna nagyhercegnő, a ki 1853-diki október 1-én született s e szerint még csak 11 éves.

Ujabb. Páris, sept. 18. A turini „Italia” a Róma tárgyában függőben lévő alkudozásokra vonatkozólag azt mondja, hogy jobb keveset nyerni meg gazdag kilátással, mint, habár tetemes engedményekért a remény előtt bezárni a kapukat.

— Altona, sept. 18. Amaz ismeretes fölhívás ellen, miszerint az augusztusburgi hercege az 1848. alkotmányra tett eskü alól fölmentendő, hogy így ezáltal az elismerés akadálya eltávolíttassék, az elbei hercegségek schleswig-holsteini egyletei tiltakozásokat készítenek elő. A rendsburgi egylet már tiltakozott.

— Flensburg, sept. 18. A polgári biztosok a rendelet-lapban kijelentik, hogy csupán a legtöbb háborúból, vagy az arra tett előkészületekből eredő, s a dán pénztár irányában fennálló követelések vehetők tekintetbe a béke-alkudozásoknál.

— Madrid, sept. 17. Az új kabinet eképp van összealkotva: Narvaez tárczanak külli miniszter-elnök; Llorente külügy; Cordova hadügy; Lorenzo-Anagola igazságsügyi; Armora tengerészeti; Gonzalez-Bravo belügy; Barzanellana pénzügy; Galiano közmunkaügyi s Seijaz-Lozano cultusminiszterek.

— Sz. Pétervár, sept. 17. Itt a nagyhercegnék Dagmar hercegnővel eljegyeztetését bizonyosnak tartják; ellenben György görög királynak Alexandra hercegnővel összekelését valószínűtlennek, mivel 11 év óta az orosz egyház tiltja a sógornő testvérel való házasságot.

Becsibörze September 21-én: Nemzeti kölcsön 79.30. 5% Metalliques 71.40. Bank-részvény 77.7. Hitel-részvény 187.10. Váltó Londonra 115.10. Ezüst 115.25. Arany 5.47.

1860-diki Állam kölcsön 93.70.
September 19-én: Urbéri kárpótlási kötvény Magyarországi 74.25. Erdélyi 72.25.

T. s. felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

NEM HIVATALOS.

(244) (1—3)

A Nagyvárad Hajói múmalomnak raktára vagyon
Kolozsvártt Tauffer Ferencz fűszerkereskedésében
hol mindenféle lisztet kicsiben és nagyban a legjutányosabb árban kaphatók.
Ugyan oda Jácint és Tulipán hagymák érkeztek Erfurtból,
Jacintnak 20 kr., a Tulipánnak 6 kr. d a r a b j a.

(246) (1—3)

Hidutezában 286 szám alatti háznál levő liszt főraktárban,
a Nagyvárad nagy-ronói
múmalomban előállított minden nemű liszt bármily mennyiségben jutányos áron találhatók. Ugyan ottan tisztán kezelt ó- és új borok találhatók, hordó száma minden időben.

(245) (1—3)

Hirdetmény.
A kellemes fekvésű, s gyógyhatályáról esmeretes, azért évről évre nagyszámu fűrdő vendégektől látogatott **tsunádi árványos fűrdő**, az ottan levő **vendéglővel** együtt, jelen 1864-ik év **október 5-én délelőtt a helyszínen** megtartandó birtokossági gyűlésben, három egymástutáni évre nyilvános **árverésben haszonbérbe** adatik.
A többi tudnivalókról fölvilágosítást kész adni bérmentes levelekre alólirt.
Kézdi-Vásárhelyt, september 14-én 1864.

Nagy Dani, fűrdői felügyelő.

(243) (1—3)

Új díj-kölcsön.
Nyereményhúzás october 1-jén, 1864.
A kölcsön nyereményei: 100,000, 80,000, 70,000, 60,000, 50,000, 45,000, 40,000, 10,000 sat. frank.
BING ANTAL kereskedő-háza **Majnai-Frankfurtban**, az összegnek osztrák bankjegyekben leendő beküldése mellett, 1 darab sorsjegyet 1 ftt 50 kr., 12 darab sorsjegyet 15 ftt., — 25 darab sorsjegyet 30 fttért enged át.
Nyeremény-lajstromot a részvényesek ingyen és bérmentesen kapnak.

(230) (3—3)

Tordai id. Szász Mózesnek az Ó- és Új-tordai határon lévő, **fekvő javai**, szabad kézből el adandók. Értekezhetni följöle Kolozsvártt a tulajdonossal. Tordán ügyvéd Tóth Károly urnál.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvártt, **Wittich Józsefnél** Maros-Vásárhelyt, **Dobray Nándornál** S.-Udvarhelyt, **Barthos Domokosnál** S.-Szentgyörgyön, **Vokál Jánosnál** Nagyenyeden, **Sindel Károlynál** Brassóban **kapható:**

IZIDORA DALAIBÓL.

A kolozsvári jótékony nő-egylet javára. Ára 60 kr.
Diszkiadás 1 ftt 60 kr.

Az osztrák birodalom államtan kézikönyve.

Különös tekintettel a magyar korona országaira. A legújabb statistikai adatokkal. Főtanodák használatára röviden öszszeszedte
Reisenhoffer Rudolf, cs. k. postaigazgatósági-fogalmazó.
Ára 1 ftt oszt.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 az.)

Róma és a római birodalom történetei.

Lamé Fleury után magyaráttá Szabó György, tanár. Két rész két kötetben 2 ftt.

A Kosztolányi hölgyek.

Történeti regény, két kötetben. Irta **P. Szathmáry Károly**.
Ára 2 forint o. ért.

Szünnap kirándulás Erdély nyugoti hegyei közé.

Honunk ifjusága számára. Irta **Ompolyi**. Öt tájképpel. Ára 60 kr o. é

Rendszabályok, törvények és utasítások

az erdélyi ev. ref. fő- és középtanodák számára. Toldalékal az 1861-diki Szervezeti javaslatához. Ára 30 kr. o. é.

Kalvin élete és a kalvinizmus.

Emléki a nagy reformator halála három százados fordulata. Irta **Révész Imre**.
Ára fűtve 2 ftt.

Erdély a rómaiak alatt.

Kütfő nyomán írta **Wass József**, kegyes szerzetbeli áldor, gymnasiumi tanár, s a magyar tudományos akademia levelező tagja. Az Erdélyi Múzeum-Egylet által a Haynald-díjjal jutalmazott pályamunka. Erdély térképével.
Ára 1 ftt 50 kr. osztr. értékben.

A Heidelbergi káté értelmezése.

Tanítványai számára és magán használatra írta **Zombori Gedő** tanár.
Ára kötve 28 kr.

Történelmi gyönyökök.

Gyűjté s betűrendes sorba raká **Kiss Mihály**, unitárius esperes és árkosi pap.
Ára kemény kötésben 1 ftt 60 kr.

„Osztrák postaügy” kézikönyve.

Irta **Reisenhoffer Rudolf**, cs. kir. postaigazgatósági fogalmazó. Ára e 20 ivre terjedő 8-adrét alaku kötetnek 2 ftt o. ért.

Származtató phiosophia tanfolyama.

Tanuló növendékeknek kézikönyvül, de egyszersmind tanultaknak is elmélkedési tárgyul, azonban minden művelt magyar embernek is érthető olvasmányul.
Irta **Mihályi Károly** r. tanár a nagy-enyedi főtanodánál.
Első kötet. Az egész tanfolyam első és második könyve. Ára 1 ftt 40 kr.

„Elorzott végrendeletek”

Regény. Irta **L. BODOR LASZLÓ**. Ára 1 ftt 20 kr. oszt. ért.
TARTALOM: I. Kötet. Nagyszerű család. Boszút terv. Kendei megtanul oláhu. Az elorzott végrendeletek. Váratlan vég. Elfogatás. Válságos napok. Nép szava Isten szava. Az ördög angyal alakban. Derű után bor. A végtárgyalás. II. Kötet: Bukás. Egy farsangi kaland. Anna és üldözje. Ki az a matröz? Fekete menyegző. Elindulás. Nem lehet tudni mivel használ a feleség A rablók. Az igazság győzelme. Eskü a halott felett.
Huszárdolgok. Rajzok és humoristák. Magyar eredeti regénytár 3, 4, 5, 6. kus elbeszélések a huszár életéből, az ősmagyar harcsmódor rővid ismertetésével. Irta **Petheő Dénes**. Ára 1 ftt 40 kr.
A Boulevard gyermekei. Regény. Irta **Kock Pál**. Francziából. Rózsai Antal. Ára 1 ftt. 40 kr.
Eladó leányok. Regény. Irta **Vad-ből, az ősmagyar harcsmódor rővid ismertetésével. Irta Petheő Dénes. Ára 1 ftt 40 kr.**
Történeti emlékrájai. Francziából. Toldy István. Ára 2 ftt — kr.
Beethoven sonátái. Zongorára. 2 kötet. Ára 8 ftt.

Mai számunkhoz féliy melléklet.

HIRDETESEK.

HIVATALOS.

1423. et 1864.

(231)

(3-3)

Csőd hirdetmény.

Az oláh-topliczai község jegyzői állomáshoz betöltésére, a mely egyesítve van az adószedés és földbirtok nyilvántartással, ezennel csőd nyitattik.

Az évi fizetése ezen állomáshoz 440 frt. o. é. szabad szállás, és a föld nyilvántartási munkálatban, minden változott és megigazított földrészletért (Parcella) 10 kr. o. é.

Ezen állomáshoz elnyerésére megkivántatik, hogy a folyamodók szabályszerű felszerkesztett folyamodásaikat, a melyekben kimutatva legyen annak:

- 1) erkölcsös és politikai jó magaviselete;
- 2) tudomása a 3 hazai nyelvről, de különösen a román nyelvről;
- 3) az eddigi szolgálati minőségéről, és gyakorlottsága hivatali ügyeknek kezelésében;
- 4) végzett iskola tanulmányait;

négy hetek alatt ezen hivatalhoz benyújtás.
Vétsi járás szolgabírói hivataltól.

Deda, szeptember 4-ik 1864.

Fink József, szolgabíró.

432-1864. sz.

(232)

(2-3)

Árlejtési hirdetmény.

Az erdélyi országos tébolydában szombaton 1864 október 1-én, a betegek és apók élelmézésének és különben részleteiknek, kiknek száma legalább 90 főre rug, 1864 november 19-től 1865 szeptember utolsó napjáig terjedő időközre leendő biztosítása végett, délelőtti 9 órakor, az intézet irodájában nyilvános árlejtés fog tartatni.

A vállalkozás, valamint a kötendő szerződés feltételei, a szokott hivatalos órákban naponta megtekinthetők.

Szabályszerűen felszerelt, sajátkezűleg irt bélyegzett, 10%-os bánatpénzzel, az illetőnek nevével, lakásával és állásával, egy mindezt életrészletre számmal és betűkkel kitett ajánlással ellátott ajánlatok, a melyek ezen kívül aképp bangzanak, hogy ajánlat tevő előtt a vállalkozási feltételek ismeretese, s ő magát azoknak feltételül alája veti, még a f. é. október 1-én délelőtti 9 órakor is benyújthatók; később beérkezők vissza fognak vetetni.

E mellett határozottan megjegyeztetik, hogy vállalkozó köteles a szerződés aláírása előtt, azaz a megtörtént árlejtés után 48 óra alatt, 1000 % szóval: egyezer o. é. forintot bánatpénzzel, akár készpénzben, akár állampapírokban, a melyek árfolyam szerint fognak számítani, az intézet pénztárába letenni.

Nagy-Szében, szeptember 7-én 1864.

Az erdélyi országos tébolyda igazgatósága.

Sz. 1234.-1864.

(232)

(3-3)

Hirdetmény.

Az ezen és a nagy-nyeddi orsz. feyintézet örszemélyzete számára, az idej novembor 1-jén beálló hordidőre járuló öntőnyökhöz szükségeltető kelmék és anyagok, u. m.

490 ³ / ₁₆ rőf	1 ¹ / ₂ rőf	széles világos szürke köpenynek való posztó.
8 ³ / ₁₆ n	1 ¹ / ₂ n	búzavirág színű szegélynek " "
27 ¹ / ₂ n	1 ¹ / ₂ n	kabátnek való sötét-zöld posztó.
316 ² / ₈ n	1 ³ / ₄ n	nadrág és mellénynek való szerezesen szürke posztó.
436 n	1 n	köpeny bérletnek való vászon.
226 n	1 n	kabát, nadrág és mellény bérletnek való vászon.
15 ³ / ₄ n	3 ¹ / ₄ n	uszály bérletnek való calicot.
338 n	1 n	foszliának való sávoly.
676 n	1 n	lábravalónak való vászon.
127 ¹ / ₂ duczet		köpenyre való nagy sárga rézgomb.
36 ¹ / ₁₃ n		apró " " " "
22 n		kabáttra " " " "
3 ¹ / ₁₂ n		apró " " " "
115 n		nadrágra " " fekete csontgomb.
57 ¹ / ₁₂ n		mellényre " " rézfűlű fekete szarvgomb.
173 ¹ / ₁₂ n		foszliánra " " 5 lyuku fehér csontgomb.

115 darab sötét-zöld sapka, ebből egy darab ezüst zsinor- és rózsával, a többi selyem z-inor- és rózsával, valamennyi fénymázás szeményővel és viaszosvászon borítékkal — egyremásra.

102 darab csillag, ebből 6 darab ezüsttel szőtt, a többi selyem — egyremásra

4 " nyakposzománt, 1 darab " " " " " " " "

21 " kardbojt, 1 " " " " " " " "

való, árcsökentés utján leendő beszerzése a fels. kir. főkezményszéknek idej augst.

23-kán 23.644. r. a. kelt rendelelel engedélyeztetvén, az e tárgybeli írásos árcsökentés folyó évi szeptember 27-én reggeli 10 órára iratik ki, mi azon felhívással tétetik közbe, hogy az ezen vállalkozáshoz hozzá szólni kívánók szabályszerű bélyeggel ellátott s az egész fennebbi szállítmányért kívánt összegnek 5% javát, mely készpénzben, vagy börze árfolyam szerint számítható belföldi állampapírokban teendő le — mint bánatpénzzel megterhelt írásos ajánlataikat, a kitűzött határidőig ezen igazgatósághoz annyival bizonyosabban benyújtás, mivel azontul semmi, bármily jutányos ajánlat sem fog többé elfogadtatni.

Az ezen vállalkozásra vonatkozó szorosabb feltételek, valamint a szállítandó kelmék és anyagok mintá darabjai is, melyeknek a szállítandó kelmék- és anyagoknak ugyanazonosoknak kell lenniük — az ezen intézet irodájában a szokott hivatalos órák alatt addig is megtekinthetők.

Az orsz. kir. feyintézet igazgatójától.

Szamosújvárt, Sz. Mihály-bava 9-kén, 1864.

NEM HIVATALOS.

(237) Szíves figyelmeztetésül! (2-3)

Az alólikt igazgatósághoz közel és távolból, előszóval és írásban intézett, számos tudakozódásokkal találkozás, s azoknak a brassai közönséges nyugdíj-intézet előnyeinek szüntelenül növekedésé elismerése mellett, lehetőségig illő kielégítése végett, a következő köztdomásra jutattik:

A beállítás, mint évenként egy idén is január hó kezdetével már elkezdődött, s legfennebb is még csak október hó végéig történtek meg. A ki ez időt elmulasztja, egy egész évet, s ezzel egy egész nyugdíj veszt. Vajha azért minden szülő, kiknek magzatjaik jövőjük szívőkön fekszik; vajha minden férj, kik életüknek egykori sorsa iránt nem közönyösök; vajha végre mindenki, a ki önön magának javát akarja, sietni, még mielőtt a kiszabott idő lefolyna, oly illetékek, minőt vagyoni helyzetük csak megenged, belépni ezen intézetbe! Az elmulasztás felett nem egy nyilvánította már eddig is hangosan bánatát, midőn az olyanoknak nyugdíj-vonásait szemlélte, a kik immár aratni kezdték azt, a mit az előre gondoskodó szörét számukra vetett. Mert jóllehet folytonosan s évenként be lehet ugyan az intézetbe, először avagy ismételve lépni: de az egyszer elmulasztottat még sem lehet soha helyrehozni.

Egyébiránt ezen intézet vagyona, a legutóbb közzétett, 1863-dik évi deczember 31-diki gyarapodási kimutatás szerint, már 458,628 frt. 37 kr-ra megy, a mi az összes tagok tulajdona, s a mire nézve minden ujonnan beálló részvényes tag birtokostársá válik. S bizonyára alig lehetend másutt, aránylag csekélyebb áldozattal nagyobb előnyhöz jutni mint itten, a hol lelkiismeretes kezelés mellett, minden bevételek egyedül arra fordítatnak, hogy azon szép emberi cél elérésé, miszerint:

„Egyesült erővel egyik a másikat kölcsönösen gyámolítsa, s szükség és fogyatkozás ellen biztosítsa.“

Mert itt a vagyonaltan is éppen oly gyorsan részese lehet, 17-szeri 1 frt 26 kr. o. é. pénz-ből álló csekély évi illeték fizetés által, egy olyan intézet jótékonyágának, a mely az életben maradáknak a nekie adottat kamattal fizeti vissza, mint a vagyonos ezerekre menő részvény illeteke által, csak hogy itt, mint méltányos, a befizetett évi illeték nagysága, valamint az inkább vagy kevésbé előhaladott életkor, minden egyes tagra nézve mértékül szolgál a rész-szedésben.

Az igazgatósági iroda van Brassóban, a lópiacson 35 szám alatt. Nem helybelieknek szabadságukban áll belépési nyilatkozatukat az alább irt ügyök uraknál tenni meg s következő évi illetekeiket is ott fizetni le. A hol pedig ügyönkösegek még nem léteznek, ha biztos kereskedő házak, vagy más alkalmas személyek jelentkeznek a végett, s az elő-jökbbe terjesztendő feltételeket elfogadják, készséggel fognak ilyenekké kinevezetelni.

Ez alkalommal felkéretnek egyszerűen azon tisztelt részvényesek is, a kik folyó évi illetekeikkel talán még hátralékban volnának, hogy ezeknek befizetésével annyival inkább siessenek, mert a felvételi és befizetési idő végső heteiben az összecsoportosodás nagyobb, hogy sem mindennek ohajtott pontossággal lehessen eleget tenni, s a befizetésnek októberben tulra elhalasztása mulhatatlanul egy egész nyugdíj év elvesztését vonná maga után, minthogy szabályilag a tíz hónapnyi, ugymint a január elejétől október végeig tartó, hosszú időköz az illetekek befizetésére van határozva, a más két hónapok november és deczember, pedig a sokféle számításokra hagyattak fenn, s utólagos fizetéseknek lehetetlen helyet adni ugy, hogy zavar ne támadjon általa.

A brassai közönséges nyugdíj-intézet Igazgatósága.

Külső ügynökök:

Alvinczen,	Istvánffy János ur.	Nagy-Enyeden,	Vajna Antal ur.
Apáthinon Duna-Bácskában,	Bartl József ur.	Nagy-Váradon,	Lucz Gottier Jakab Lőrincz ur.
Bécsben, főügyönköse,	Preidel Frigyes ur.	Nyiregyházán,	Szabolcs-vármegyében Magyar-Beszterczén,
	Láni Ede ur.	hobban,	Meisels Vilmos ur.
Bikfalván,	Böjte József ur.	Páncsován,	Rauselman Károly és fia urak.
Bilinben, Csehországban,	Lázarsfeld Simon ur.	Pécsen,	Rebák Gusztáv ur.
Borgó-Prandon	Tischler Antal ur.	Plojesten,	Stiebler Ede ur.
Botfalván	Horváth Péter ur.	Pozsonban,	Shauer József ur.
Brüxben, Csehországban,	Dietrich Ferencz ur.	Prágában, Cseh, Morva-, és Sziléz országra	főügyönköse,
Buda-Pesten, főügyönköse,	Steinacker Samu ur.		Kürzner testvér urak.
Bukaresten,	Frank András Ede ur.	Prázmáron,	Grosz Lőrincz ur.
Csernattalán,	Binder Lajos ur.	Rozanyón,	Römer Károly János ur.
Csernoviczon, Bukovinában	Soczewán János ur.	Sárkányon,	Krafft Károly ur.
Dabreczenben,	Sezessy Antal ur.	Segesvárt,	Misseibacher Károly Frigyes ur.
Duppaun, Csehországban	Tiehy A. C. ur.	Sepsi-Feldobolyon,	Bartha András ur.
Erszéberváron,	Schmidt András ur.	Sepsi Szt. Györgyön,	Roll Károly ur.
Eszéken,	Kramer József ur.	Sibergen, Szász-Tyukos, Kobor, Lebnek, Garád és Weiskirchre	kihatólag Schäser Pál ur.
Fehértemplom, a Bánában,	Feigel F. A ur.	Szász-Keresztúron, Sz.-Erked, Sz.-Buda, Sz.-Dálya, Sz.-Kézd, Miklóstolke, Bene, Mese,	és Rádóssal együtt, Schusztzer Mihály Adolf ur.
Feketehalmon,	Ziegler Mihály ur.	Szász Régenben,	Alczner József ur.
Fiumében,	Depoli I. ur.	Szászvároson,	Leonhárd Frigyes József ur.
Fogarásban,	Leutschaff Károly ur.	Szász Ugrán,	Albrich Vilmos ur.
Foksánon, Moldorában	Römer Frigyes ur.	Szebenben,	Zárner J. et Mathias urak.
Földváron,	Altádtter János ur.	Szerethen, Bukovinában,	Quirfeld Ede ur.
Gy. Fejervárt,	Megay C. M. ur.	Szegeden,	Policzer Salamon ur.
Gyergő Szt. Miklóson,	Kristoffy Antal ur.	Szekely-Udvarhelyt,	Beczási Manó ur.
Halmagyon,	Kosztá József ur.	Szt.-Ágostán, Szászhalom, Jakobsdorf, Magarei, Morgonda, Ujváros, Rozsonda, Schönberg,	
Haczfelden,	Telbisz János ur.	Szentesen, Magyarb. Veimann Salamon ur.	
Hermányon,	Boltresz Mihály ur.	Szilágy-Somlyón,	ifj. Lázár János ur.
Hötövényen,	Foith János ur.	Selmeezen, Magyarb. Vozniakowsky Ferd. ur.	
Ilyefalván,	Séra László ur.	Sopronban, főügyönköse,	Zügu J. G. ur.
Jassyban,	Steuner Gottlieb Ágoston ur.	Toroczkón,	Koronka Antal ur.
Kassán,	Petric C. ur.	Tordán,	Scholtész János Albert ur.
K. Vásharhelyt,	Csiszár Mihály ur.	Thurn-Severinen,	Bömchesz János Károly ur.
Késmárkon, Magyarhonban,	Szopko C. N. ur.	Ujegyházon,	Czámmerer József ur.
Kecskeméten, Magyarhonban,	Reiner Adolf ur.	Ujfalun,	Köpe János ur.
Kolozsvárt,	Schell Mihály ur.	Vácson,	Reiser Fülöp ur.
Kőhalmon,	Nágelschmidt Ágoston ur.	Veresmarton,	Cloos János ur.
Kőnig-Gräzen, Csehországban,	Riedl A. R. ur.	Verespatakon,	Sztankay Ferencz ur.
Krakóban,	Kollmer Károly ur.	Vidombákon,	Türk György ur.
Krizbán,	Foris Márton ur.	Zalánban,	zalai Séra Zsigmond ur.
Laibachon,	Zunder Gergely ur.	Zalathán,	Dr. Gerbert Károly ur.
Lemberg,	Horn A. ur.	Zaleszczykon, Gácsországban,	Schildenfeldi
Magyaróson,	Galter György ur.	Schiller Leo ur.	Schiller Leo ur.
Mármaros-Szigeten,	Jekeli József ur.	Zentán, Magyarhonban,	Wolfinger Adolf ur.
M. Ujvárt,	Grtin Izrael ur.		
M. Vásharhelyen,	Vittich József ur.		
Medgyesen,	Wachsmann Károly ur.		
Mező-Berényen,	Kirner Ede ur.		
Migliczen, Morvában	Docopil Károly ur.		
Nagybányán,	Schusztzer József ur.		

(211) A Kereskedelmi és ipar-akadémia Gráczban (4-4)

a jövő iskolai évbén a második előkészítő s a 2-dik akadémiai osztály által fog szaporítottatni, s a tanítás kezdődik f. é. október 3-kán. — Ezen, Steirhon kereskedőtől és iparosaitól alapított tanintézet feladatává tette, a kereskedelemnek és iparnak értelmes erőket képezni. Az akadémia két szakiskolából áll; egy tiszta kereskedelmiből és egy kereskedői-iparosból, a mely utóbbi ismét két részre, egy vegytanira és egy erőművésztire oszlik. Az első akadémiai osztályba való felvételre azon előképesség kívántatik, a melyet az alsó gimnásziális osztályokban megszerezhetni, s a mit vagy bizonyítvánnyal, vagy felvételi vizsgával tanusíthatni. Ez előtt ismeretek az akadémia kétoztályu előkészítő iskolájában is megszerezhetők, a melybe oly ifjak vétetnek fel, a kik a négy osztályu népi iskolát jó eredménnyel végezték s 13 évöket betölték. Oly idegen nyelvű ifjak, a kik német nyelvet nem bírják elégséggel, ez előkészítő iskolákban elérhetik a szükséges biztonságot e nyelvben. Idegen tanulók számára külön nevelő intézet létezik, a melyben havi 35 fl. díjért tükéletes ellátást és tanítást nyernek. — Tudakozódásokra alólikt igazgatóság egész készséggel ad felvilágosítást. — A végleges felvétel történik szeptember 20-tól egész október 1-ig bezárólag.

Grácz, 15. augustus 1864. A kereskedelmi és ipar akadémia igazgatósága.

Neuthorplatz, 5 sz.

(222)

A gazdaközönséget érdeklő!

Alólikt tisztelettel jelenti a t. cz. gazdaközönségnek, hogy a szecsakavágókra tendő megrendeléseiket jóelőre beküldeni sziveskedjenek, hogy a megrendeléseknek pontosan megfelelhessen. Ezekben kívül készít mindenféle szoró és tisztító rostákat, Vidacs-ekéket, cséplőgépeket, hajtógőpeleket, váltókékeket; felvállal a gépészeti szakhoz tartozó mindeneműt új munkákat írtól és vasból, — valamint javításokat is jutányos árban. A t. cz. gazdaközönségnek eddig is tapasztalt pártfogását kéri jövőre is, mit pontos szolgálata által kiérdemelti leendő főtrekvése.

Kolozsvárt, szeptember hóban, 1864.

Baris József, gépész.

Lakásom a katonai nagy laktanyával átellenben, az ágyutelep mellett, 398 számú háznál.

(240)

Meghívás.

(2-2)

Alóírt gyárnak ezennel van szerencséje a n. érd. gazdasági közönséggel tudatni, miszerint **f. hó 23. 24. és 25-én** a gyári udvarban külső-tordautca 306 sz. egy **gazdasági gép-kiallítás rendez**, mely alkalommal egy 2 lőerejű **amerikai cseplő** és egy kézi és lőerőre alkalmazható **malom** fog működni.

Jeles boronákon, kapdó és töltőgép-ekken, kukorica fejtőkön, répa- és szecskavágókon kívül e célra Vidats István gépgyárából Pestről **Alban-féle szóró vetőgépek**, **Garrett-féle sorvetők** és legújabb szerkezetű **ékek**, **kapdók** és **váltó ékek** fognak megérkezni, melyek megtekintése a földművelő nagy közönség különös figyelmébe ajánlható.

Köszösvártt, szeptemberben 1864.

JANKÓ VINCZE, vasöntő és gépgyáros.

(241)

Kiadó szállás.

(2-2)

Külső-monostor utcában az **52-dik szám alatt** egy egész szállás, a hozzá tartozó konyhával s egyéb szükséges épületekkel kiadó. Ertekezhetni felőle ugyancsak k-monostor utcában, a 171-dik szám alatt, **Makkai Elek**nél.

(110) 22/0 1864.

(20-20)

Valódi MOLL SEIDLITZ-PORA

mely a párisi műkiállítás arany-érmét nyert.

Középpontú raktára a „**Gólyához**” címzett gyógyszerért **Bécsben**, és egyedül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelmeztetés. Miután tapasztaltam, hogy az úgynevezett **Seidlitz-por** használati utmutatásokkal árutartók, melyek szóról szóra az enyim szerint utmutatva, a közönség csalódására, még saját névaláírásomat is viselik, s ily módon azok külsőjéről ítélve saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők lévén, bátor vagyok azért ezen hamisítások ellenébe óvásul mindenkit azon megjegyzéssel figyelmeztetni, miszerint az ilyenű szerekek megkülönböztetése végett, minden általam készített skatulya **Seidlitz-por** saját óvó bélyegemmel van ellátva, s minden egyes por-adagot magába foglaló fehér papírosan ezen esmerített-jegy „**Moll Seidlitz-pora**” (**Moll's Seidlitz-Pulver**) víznyomáson látható.

Ára egy bépecsételt eredeti skatulyának 1 ft 25 kr. oszt. ért.

Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bebizonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddig-
elő ismert házi gyógyszerek közt bizonyára a legelső helyre méltandók. A császári nagy birodalom minden részeiből hozzánk beküldött több ezrenyi hálaírást részletes biz nyitványul szolgál, hogy azok rögzített dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, továbbá görcsök, vesebetegség, idegbaj, szívdobogás, idegcsőfájás, vertorlódás, közsérszerű tagfájdalom, s végül hysteria, hypochondria, tartós hanyas inger stb. eseteiben a legjobb eredménnyel használtatnak, s a legártalmasabb gyógyeredményt vívák ki. Ezen, már nagy csomaggá nőti levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógy-módot hasztalan használták, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egészségüket egyszerre és állandóan visszaszanyiták. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók, kereskedők, közművesek, mű észek, mezei gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógy-szerészek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselők, a kiknél azelőtt a leghíresebb gyógyforrások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz Porok rend-zeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Valódi minőségben kapható csupán csak

Köszösvártt: RITTER Tr. özvegye gyógyysz. Továbbá Beszterczén: Szon-got György. Brassóban: Jekelius F. Fogaras: J. B. Gschader. M.-Vásárhelyt: Bucher M. és Burdats A. N.-Bányán: Haracek Nagy-Károlyban: Schöberl. Nagy-Szebenben: Müller gyógyyszerész. N. Váradon: Jánky Antal. Segesvárt: Misselbacher. Szász Régen: Wachner & Schinker. Szászsebesen: Binder F. gyógyysz. Szent-Ágothán: Knall K. gyógyyszerész. Szerdabelyt: Schimert F. gyógyyszerész. Zalath-nán: Megay G. A. gyógyysz. Zilahon: Harmath S. F.

A fennebbi cézeknél létezik még ezeken kívül a

norvegiai „Bergen” városból való valódi

DORSCH-MÁJHALZSIROLAJ

raktára is.

Ára egy nagyobb üvegnek **1 ft. 80 kr.** egy kisebbnek **1 ft. o. é.**

Az üvegesek el vannak látva védmarkokkal és kimerítő használati utasítással. Ez az egyetlen faj, mely minden töltés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és czinkupak-kal elzárt üvegekben küldetik el. — Ezen legtisztább és leghatályosabb májhalzsir faj a dorsch-halnak legmondosabb egybegyűjtése és kivilágosítása által van megnyerve, és egyáltalában semmi vegytani kezelés alá nem vonatott, hanem a **bepecsételt üvegekben lévő folyadék egészen épen és azon állapotban van, miként az köv-vetetlenül a természet által nyújtatott.** — E valódi Dorsch-májhalzsirolaj Euro-pának minden orvosi tekintélye által mint legjelesbb gyógyyszer a **mell- és tüdőbajok-ban, scrophulus és rachitis, közsvény és csúsz, icült bőrkütes, szemgyuladás, ideg- és több más bajokban** legsikeresebben alkalmaztatik.

MOLL A. gyógyyszerész **Bécsben,**
„zum Storch”, Tuchlauben.

(32)

22/0

(16-26)

Oszt. cs. kir. legelőbb angolhon s amerikai szabad. ellátott

ANATHERIN SZAJVIZ

POPP J. G. bécsi gyakorló fogorvostól, előbb Tuchlauben város rész **557 sz.** je-lenleg belváros Bogner-utca **2-dik sz.** alatt a takarékpénztárak szembe.

Ára üvegenként **1 ft 40 kr.**cs. kir. szabad. **FOGPÉP.** Ára **1 ft 22 kr.**

FOGOLON, ndvas fogak ünbe- Ára
töltésére. **2 ft 10 kr.**

NÓVENY-FOGPOR

Hogy a fenn jelet Szájviz, hosszas évekűlt fogva, a fogak s más szájrészek legjelesbb fenntartó szerűl esmetett el, számos erre vonatkozólag közlé tett bizonyítványok által, a legmagasabb valamint a tisztelt ur-rend, s sok nagy érdemű, s jeles híri orvosi egyéniségek részéről tanusítva van.

Az **Anatherin Szajviz**, a legutóbbi világ-kiallítás mint kitűnő, a hamisítás ellen Angolhonban kir. szabadalommal biztosított, s Amerikában hasonló oltalom mellett szintén köztetsésben s kedveltségben részesülve, a birodalom első folyó lapjai által közlé tetve, annak további dicséretére egy hiszszük nincs szűkségünk.

Kapható: Köszösvártt WOLFF J. és KHUDY J. özvegye gyógyszertáraiban.

(239)

Ménés árvereltetés.

(2-3)

A néhai b. Wesselényi Miklós hagyatékából a zsidói ménés nagy része — 60 darab — mely tel- és fél-vér tenyész kanczákból, kaneza csikókból, hason fajú tenyész ménék-ből, melyek háti lovaknak is idomítvak, men csikókból és paripákából áll, **folyó évi oc-tober 10 — 11 én Zsidón tartandó orsz. vásáron elárvereltetik.**

(242)

(1-1)

Átolvasni való azokhoz, kik gondolkoznak, s azoknak, kik még nem gondolkoznak.

Az életnek megvannak a maga bajai, minden embernek a maga saját gondjai, de mindkettőből legtöbb jutott kétség kívül a családtyának, kit nem csak a saját, de gyer-mekeinek sorsa s jövője is aggaszt; mert ha van valami kötelesség, ha van valami cél a világon, ugy bizonynyára a legelső s legszentebb az, hogy gyermekeinkről, hozzátar-tozóinkról, saját véreinkről gondoskodjunk.

S ez nemcsak a saját kézimunkája után élő polgárnak, hanem a felsőbb rangu esá-ládatyának is, ki a legnagyobb vagyonnak is eshetőségek általi elpusztulhatását belátja, sok gondot ad; s méltán, mert szünjék meg a munkás kéz, pusztuljon el a vagyon, mi vár akkor a gyermekekre, a kiket ugy szeretvén, mint magukat, eddig minden nélkülözé-sektől megóvtunk? Legtöbb esetben nyomor, nélkülözés, vagy tán a számalom kenyere. Ember nem létezik, ki nem tudná, hogy születvén, meg is kell halnia; mégis vajmi kevés családtya eszmélkedik komolyan saját életéről s az azután történetéről, családja akkori helyzetéről. Pedig ha súlyos kór vagy más halálos csapás jött az elköltözésre, mégis csak az fog kevésbé megijedni, ki a hosszú utra eleve elkészült.

De van egy mód, mely e tekintetben megnyugtatólag hat az illetőkre, a melyhez csak egy kis előrelátás kívántatik s a vagyontalanúságtól félelem önként elenyészik s ez az **életbiztosítás** családtyáknál különösen a **halálesetrei.**

Hogy pedig ez miben áll, legjobban megértjük, ha egy példát hozunk fel:

Egy 35 éves családtya szeretné, hogy gyermekei vagy neje az ő halála után 1000 forintot kapjanak, ő tehát szerződést köt az „Anker” biztosító társasággal, melynél fogva a társaság az összeget a hátramaradt árva vagy özvegy részére kifizetni igéri, ha vi-zsont a biztosító családtya minden évnegyedben ezért 6 ft 70 krt. fizet, a mit bizonyára a kézimunkája után élő csekély tehetségtű iparos is minden megerőltetés nélkül megtehet, és ha a biztosító az első évnegyedi fizetés után meghalna, a társaság az 1000 forintot mégis kifizeti.

Van még egy más neme is e biztosításnak, mely különös figyelmet érdemel, s ez az úgynevezett **halálesetirei biztosítás nyereségbeni részvétellel.** Ugyanis miután már a társaság több évi fennállása óta nagy pártolásnak örvend, ezáltal a befizetett biztosítási illetményekben haszna van, ez a bevétel a kiadásokat jóval meghaladja; a társaság e ha-szonban az illető biztosítókat is kívánja részesíteni, ha ezek valamivel nagyobb éviillet-ményt fizetnek, mi által az úgynevezett nyereség-osztály részben is részesülnek, a reájok eső arányban, sőt ezen felül mintegy 20 év multán a tőke biztosításáért általuk fizetendő évi illetmény megsűnik s a tőke mégis biztosítva marad.

E feltétellel a ki a fennebbi példa szerint 1000 forintot akar biztosítani, ha azt a nye-reségbeni részvétellel akarja tenni, évnegyedenként 7 ft 88 krt. kell fizetnie.

Egyáltalában az életbiztosítás oly előny, melyet bárkinek is eléggé ajánlani nem lehet, s a melyet csak a saját megnyugvásáért is megtenni minden családtya moraliter kényszerítve van, mert ezáltal lelki megnyugvást szerez, s csak ott van boldogság, hol a lélek nyugodt. Csak azok tieid, kiket szerettél és jótéttekel kötött magadhoz, minden el-oszlik e világon, kincs, ék, rang egyformán elveszhetnek, de a hála és szeretet lekísérnek sírodhoz s annak rögeit könyeikkel áztatják.

„**AZ ANKER**” (horgony) életbiztosító társaság főügynöke a **köszösvári kerületre TAUFFER KÁROLY**, ki is minden felvilágosítással szívesen szolgál.

(288)

22/0

(12-12)

BERINGUIER orvos

sok jeles orvosi tekintélyek által megvizsgált s bizonyítványilag ajánlott:

ZAMAT-ILLATOS KORONA-SZESZE

(Quintessenz d'Bau de Cologne) eredeti üvegeskékbe 1 ft 25 kr.

ezen jeles szesz, nem csak mint a létszerveket üdítőleg elevenítő s erősítő zamatos-illatszer, mindazoknak ajánlható, kik fejfájással, szédülésekkel baj-lódnak, hanem valódi jótékonyaságu szernek esmetett el orv. Beringuier ezen es.kir. szab. ellátott **Korona-szesze** az idegrendszer és az emésztési szervek bajainál, s mint ilyen valóban megbecsülhetlen háziszer nélkülözhetetlen, mosdóvízhez vegyítve, a főt és szemeket erősítvén, azokra elevenítőleg-hat, s egyszersmind a bőrcék ruga-nyos puhékonyságot, s sima lágyaságot kölcsönöz.

BORCHARDT orv. tudor
fűszeres orvos **NÖVÉNY-SZAPPANNYA.**

Borchardt orvos ezen es. kir. kizár. szabadalommal ellátott **növény-szappan-nya** kitűnő jeles szer, a bőr szűrdítésára és épen való tartására, s az e nembe ed-dig előállítottak közt kétségen kívül a legjelesebb, az oly alkatlan szerleplők, arcz-foltok, napbarnítás, bőrfelcserepedések, repedezés, hógagyás sat. ef. ellen, s mind-ezek mellett alkalmas, a bőr puhékonyság tisztaságának fenntartására, s helyre állítá-sára, annak erőteljes eleven kinézést kölcsönözvén.

Ezen szer mindennemű fűrdőknél is a legbizodalmasabban ajánlható és használható.

Dr. HARTUNG es. kir. szab.

HAJNÖVESZTŐ-SZERE

az előhaladás a méltányolt és tudományos előismerés eredménye

A CHINAHÉJ-OLAJJAL

egymásra való kölcsönös hatással kiegészíteni, mi által azok fő-ára 85 kr. újp.
leg a haj kellő fenntartására és szépítésére szolgálnak.

Az illatos NÖVÉNY-HAJKENŐCS.

A hajnöves megújítására és felelevenítésére, az első a haj rugékonyságát, s eleven szinét emelvén, a második megakadályoztatja a kora-szűrkülést és hajhullást, az által hogy a felbőrnek egy új jótékony hatása állományt kölcsönöz, s a hajgyő-köket oly szilárdan tartja fenn, hogy a haj ez által új növesre kényszerítettik.

Egyedüli, határozott gyári áron kaphatók: **Köszösvártt**, csak is gyógyysz. **WOLFF J. s KHUDY J. özvegyénél** valamint **Beszterczén: Kelp Frigyes, és Dietrich & Fleischer; Brassóban: Steinner F.; és Jekelius Ferdinánd gyógy-szerészek. Dézs: Krémer Sámuel. Déván: Bosnyak és Gergelyfi. Nagy Enyeden: Bisztri-esányi A. és Trajánovits Ede gyógyyszerész.; Erzsébetvárosban: Schmidt A.; Hátszeg: Mátéfi Béla gyógyysz.; Károlyfehérvártt: Rnsz János, és Matherny Emil gyógyysz.; Kéz-d-Vásárhelyt: Fejér Lukács; Maros-Vásárhelyt: Fogarasi J. D.; Medgyesen: Brekner Ká-roly, Vándory & Brandsch; Segesvártt: Misselbacher fia és Teutsch; Sz-Ujvártt: Pla-csintár és fia gyógyysz.; Szász-Régenben: Wachner Traugott; Szászsebesben: Weissör-tel Ad G.; Szebenben: Zöhrer J. F.; Székely-Keresztváron: Binder Márton; Sepsi-Szentgyörggyön: Vityálos Béla; Sz.-Udvarhelyt: Kautz J. A. gyógyysz.; Szerebában: Gozsy A.; Sz.-Somlyón: Ruszka Ignác; Tasnádon: Szongott Jakab; Tordán: Velits G. és Wolff G.; Zalathmán: Megay Guszt. A. gyógyysz.**